

Koulun alku on juhlan arvoinen asia

Koulunalkujuhlla voi juhlistaa ekaluokkalaisten ja isompienkin lasten koulutietä ja toivottaa uudet koululaiset tervetulleeksi kouluun. Juhla on myös mukava startti MLL:n paikallisyhdistyksen syksyn toimintaan. Koulunalkujuhlan tausta-ajatus on tuoda yhteen koulu, vanhemmat, yhdistykset ja lapset. Koulunalkujuhlassa tutustutaan ja luodaan yhteishenkeä. Lapset tuntevat itsensä tärkeiksi ja kokevat, että aikuiset ovat yhdessä tukemassa heitä.

Yhdistyksen rooli koulunalkujuhlassa

Jokainen yhdistys voi määritellä itse roolinsa koulunalkujuhlassa. Jos yhdistyksillä on tapana järjestää syystilaisuus tai -tapahtuma, siihen voi oivallisesti yhdistää koulunalkujuhlan. Näin vuosittainen tapahtuma saa kenties kaivattujakin uusia muotoja. Yhdistys voi olla koulunalkujuhlan aloitteentekijänä, kokoonkutsujana tai vain yhtenä järjestäjätahoista.

Juhlan ei tarvitse olla monimutkainen kokonaisuus vaan tapahtuma, joka vie eteenpäin iloisen arjen sanomaa ja luo hyvää mieltä osallistujien kesken. Pieni muisto, kuten ilmapallo, jättää hyvän mielen pienille ekaluokkalaisille. Tapahtuman ei myöskään tarvitse olla pitkä, 30 minuutin yhteistapaaminenkin voi olla riittävän pituinen.

Suunnittelu

Koulujen yhteistoimintahalukkuuden kartoitus sekä yhteistyökumppaneiden hankkiminen on aloitettava hyvissä ajoin, mieluiten jo keväällä. Kouluihin voi olla yhteydessä heti, kun seuraavan syksyn kampanjan toteutuminen on varmistunut ja kertoa, että MLL ja MLL:n paikallisyhdistykset antavat jälleen tulevana syksynä koulunsa aloittaville ja heidän vanhemmillensa koulunalkulahjan. Samalla voi avata keskustelun mahdollisesta yhteistyöstä koulun alkamisen ja MLL:n kampanjan puitteissa. Näin on helpompi sopia yhteistyön muodoista ja aloittaa sen suunnittelu yhdessä.

Yhteistyöstä kannattaa sopia paitsi koulun rehtorin myös tulevien ekaluokkalaisten opettajien kanssa. Yhdistys voi halutessaan valita tapahtumalleen teeman esim. koulutien turvallisuus tai kouluviihtyvyys. Tapahtuman järjestämisaikankohta voi olla myös lauantai lukuvuoden alussa, jolloin tehdään päiviä sisään esim. syyslomaa varten.

Ohjelma ja toteutus

Alle on kerätty vinkkejä siitä, mitä kaikkea ohjelma voi pitää sisällään.

- Harrastuspussien jako, johon voi liittyä erilaisia leikkejä ja rituaaleja. Opettajien kanssa voidaan sopia, että esim. yhdistyksen edustajat jakavat harrastuspussit koulunalkujuhlassa. Harrastuspussiin kannattaa lisätä yhdistyksen oma esite. Harrastuspussiin ei saa laittaa mitään mainosmateriaalia.
- Tutustuminen koulualueeseen, esim. leikkimielisten tehtävärastien avulla tai järjestämällä pimenevässä illassa heijastinsuunnistuksen.
- Tutustuminen koulurakennukseen, esim. leikkimielisen suunnistus- tai seikkailuradan avulla.
- Puheet, puheenvuorot ja ohjelmanumerot
 - Rehtorin tai opettajan puheenvuoro vanhemmille. Aiheena esim. kodin ja koulun välisen yhteistyön merkitys, koulun perussäännöt.

- Kummioppilaiden esittäytyminen. Kummioppilaat ovat koulun 5.-6.-luokkalaisia, jotka toimivat ekaluokkalaisten tukena ja kavereina ja auttavat tutustumaan kouluun ja koulun tapoihin. Jos ekaluokkalaisille on valittu kummioppilaat, on koulunalkujuhla mainio tilaisuus antaa puheenvuoro heille. He voivat kertoa toiminnastaan ja valmistella pienen esityksen tai muuta ohjelmaa ekaluokkalaisille. Kummioppilaat voivat myös jakaa harrastuspussit.
- MLL:n edustajan puheenvuoro. Aiheena esim. yhdistystoiminnan esittely, Hyvä alku koulutielle -kampanja esittely, uusien jäsenten mukaan innostaminen, vanhempainryhmän perustaminen tms.
- Asiantuntijan esim. kouluterveydenhoitajan, poliisin, palomiehen tms. puheenvuoro.
- Roolit voi tilaisuudessa kääntää esim. siten, että rehtori vetää laululeikin ja puheen pitää kummioppilas.
- Keskusteluhetki aiheena esim. mitä aikuiset voivat tehdä yhdessä, että lapset tuntevat olonsa hyväksi ja viihtyvät koulussa; yhteisten pelisääntöjen sopiminen; vanhempien ja opettajien kokemusten vaihtaminen ja hyödyntäminen.
- Yhteislaulu ja musiikkiesitykset
- Tutustumis-, vuorovaikutus- ja nimileikit (MLL)

Yhteistyökumppanit

Koulunalkujuhlaa järjestämässä voi olla hyvinkin monenlaisia tahoja. Pienillä paikkakunnilla voi pohtia, vaikka kunnan päättäjän pyytämistä paikalle. Yhteistyötahoja pohdittaessa on hyvä miettiä, pitääkö mukana vanhat tutut kumppanit, vai miettiikö uusia, yllättäviäkin vaihtoehtoja.

Yhteistyö muiden tahojen kuten kunnan, seurakunnan ja toisten järjestöjen kanssa on toiminnan kannalta järkevää. Mukana voivat olla mm. esikouluopettajat, ekaluokkien opettajat, rehtori, erityisopettaja, kouluterveydenhoitaja, vanhemmat, ekaluokkalaiset, iltapäiväkerhon ohjaajat ja MLL:n yhdistyksen edustaja. Myös paikallisia yrityksiä kannattaa pyytää mukaan esim. tukemaan tarjoilua.

Tiedotus

Kokemus on osoittanut, että tiedotusvälineet on helppo saada mukaan koulunalkua ja siten lukuisia perheitä koskettavaan asiaan. Tiedotuksessa paikallislehdet ja -radiot ovat avainroolissa. Useat yhdistykset tiedottavat itse paikallisia tiedotusvälineitä Hyvä alku koulutielle -kampanjasta. Uusia tiedonvälityskanavia kannattaa myös miettiä. Pieksämäen yhdistys Etelä-Savon piiristä hyödynsi PiiSavo-projektin puitteissa toimivaa tietoverkkoa kampanjatiedottamisessa.